

Kasvu jatkuu laajalla rintamalla

26.9.2017

PTT ennuste

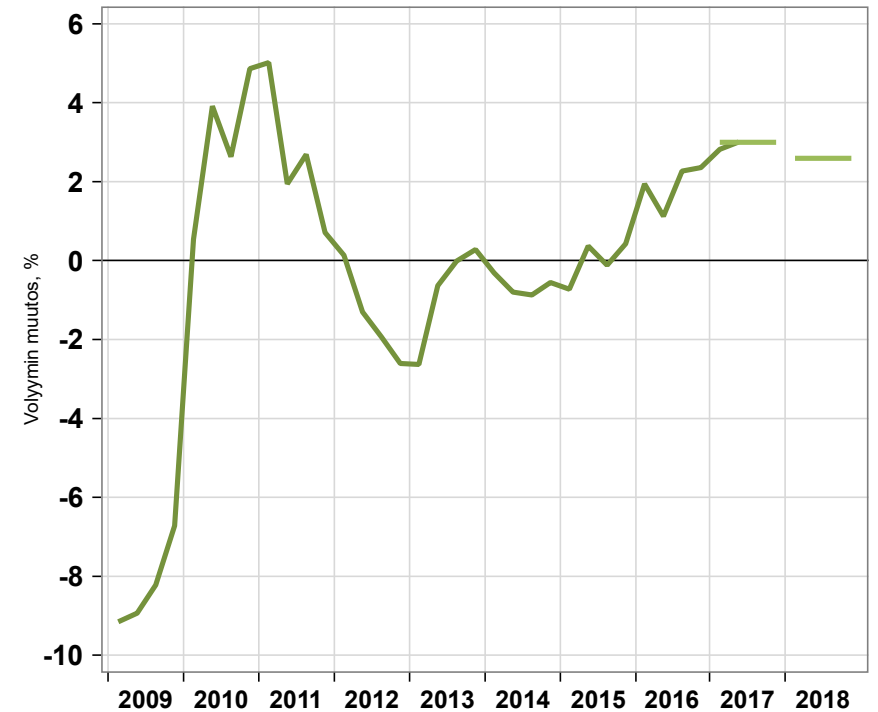
Kansantalous 2017 syksy

Kasvu jatkuu laajalla rintamalla

- Suomen talous on laaja-alaisessa kasvussa.
- Viennin kasvun taustalla kilpailukyvyn paraneminen ja maailmantalouden kysynnän kasvu.
- Investointeja lisäävät viennin kasvu ja asuntokysyntä.
- Kulutusta vauhdittaa työllisyyden paraneminen ja tulojen kasvu.

Ennuste	2016	2017e	2018e
BKT	1,9 %	3,0 %	2,6 %

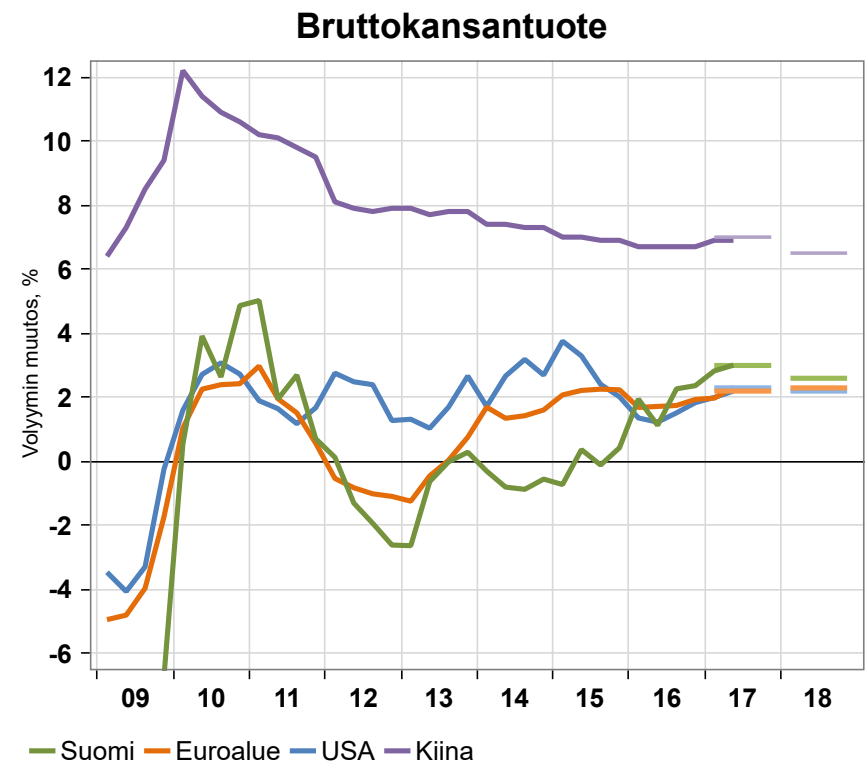
BKT Suomi

Lähde: Tilastokeskus, Macrobond

Maailmantalouden reipas kasvu jatkuu

- Viennin kasvu siivittää maailmantalouden reilun 3,5 prosentin kasvuun sekä tänä että ensi vuonna.
- Maailmankaupan piristymisen nopeuttaa kasvua.
- Investointien laaja-alainen kiihtyminen ennusteperiodilla antaisi lisätukea talouskasvulle.
- Euroalue ja Yhdysvallat reilun 2 prosentin kasvussa tänä ja ensi vuonna.
- Kasvu nopeutuu myös useimmissa kehittyvissä maissa.

Lähde: Statistics Finland, Eurostat, BEA, NBS, Macrobond, PTT

Euroalueella kasvu vahvalla pohjalla

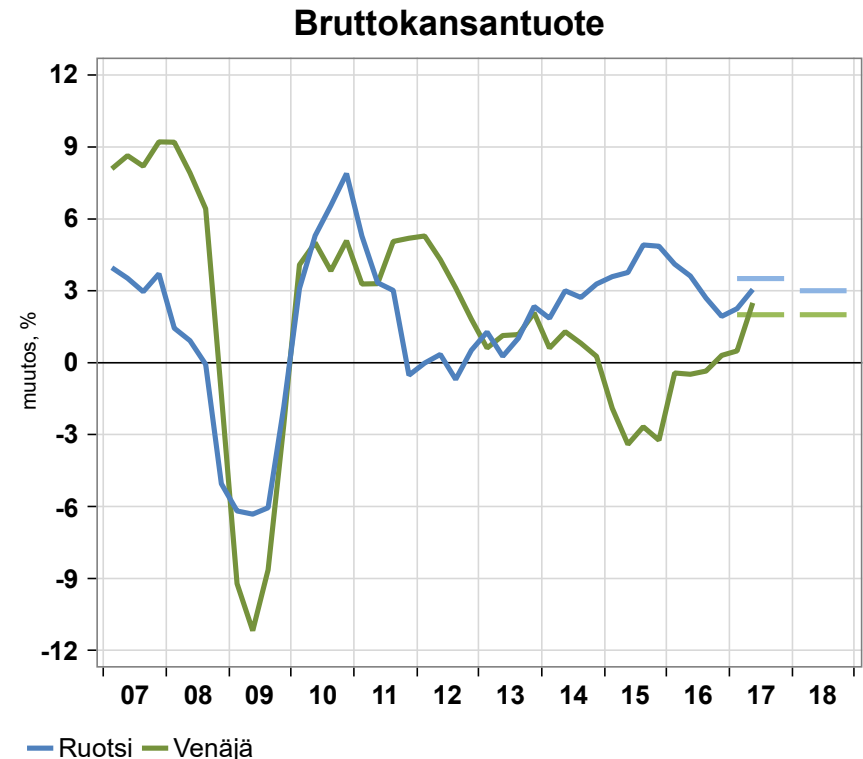
- Euroalueella matala korkotaso ja poliittisten epävarmuuksien hälventyminen ovat mahdollistaneet laaja-alaisen talouskasvun.
 - Työllisyyden paraneminen ja palkankorotukset pitävät yksityisen kulutuksen kasvua yllä.
 - Investoinnit lisääntyvät.
- Yhdysvalloissa talouskasvu hieman nopeutuu poliittisesta ilmapiiristä huolimatta.
 - Suuria uudistuksia ei ole saatu tehtyä.
 - Regulaation purkaminen ja tulevat veronalennukset tukevat talouskasvua.
 - Työllisyys kasvussa.

- Kiinan kasvu nopeutuu jälleen hieman, mutta kiinteiden investointien kasvu on hidastunut selvästi.

Ennuste, BKT	2017e	2018e
Maailma	3,6 %	3,6 %
Euroalue	2,2 %	2,2 %
Kiina	7,0 %	6,5 %
Ruotsi	3,5 %	3,0 %
Suomi	3,0 %	2,6 %
USA	2,3 %	2,2 %
Venäjä	2,0 %	2,0 %

Venäjän talous kääntyi kasvuun

- Venäjällä talous on kääntynyt vihdoin kasvuun.
 - Öljyn hintakehitys ei ole enää kasvun esteenä.
 - Maa tarvitsisi investointeja, jotta kasvu jatkuisi.
 - Kotitalouksien tilanne on edelleen heikko.
- Ruotsissa investoinnit ja yksityinen kulutus vetävät talouskasvua.
 - Kotitalouksien velkaantuneisuus ja asuntomarkkinoiden kupla ovat edelleen riski, mutta tilanne pysyy kuitenkin toistaiseksi hallinnassa.

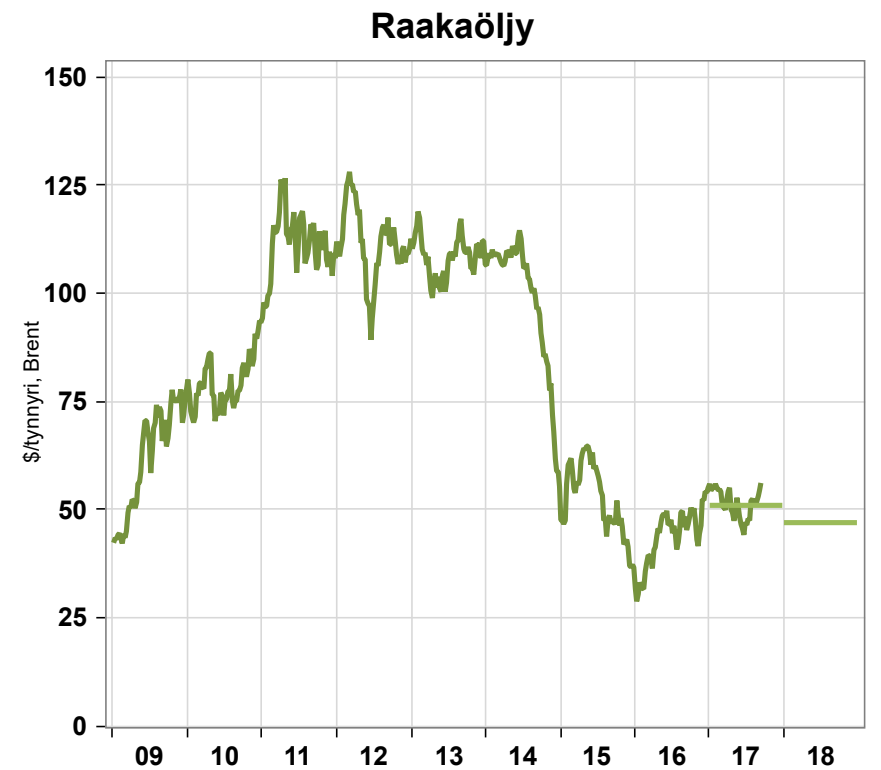

Lähde: Russian Federal State Statistics Service (Rosstat), Statistics Sweden (SCB), Macrobond, PTT

Öljyn hintaan ei odoteta suuria muutoksia

- Maailman talouden kasvu on lisännyt öljyn kysyntää, mikä aiheuttaa hinnan nousupaineita.
- Kasvanut tarjonta pitää hinnan kuitenkin vakaana.
- Yhdysvaltojen tuotanto kasvaa edelleen, jos hinta nousevat.
- OPEC:in tuotantorajoitukset eivät pysty nostamaan hintaa.

Ennuste	2017e	2018e
Raakaöljy, \$/tynnyri	51	47

Lähde: Energy Information Administration (EIA), Macrobond, PTT

Korot nousuun myös Euroopassa

- Maailmantalouden kasvu nostaa myös hintoja.
- Yhdysvalloissa ohjauskoron nostot jatkuvat ensi vuonna ja markkinakorot kääntyvät uudelleen nousuun.
- Euroalueella osto-ohjelmaa ajetaan alas ensi vuonna, mutta ohjauskorko pysyy nollassa.
- Odotukset tulevasta korkojen nostosta vetävä markkinakorkoja ylös myös euroalueella.

Ennuste, 10v korko	2017e	2018e
Suomi	0,6 %	1,25 %
Saksa	0,4 %	1,0 %
USA	2,3 %	2,9 %
Euribor 12kk	-0,2 %	0,2 %

Pitkät korot

Lähde: Macrobond Financial AB, Macrobond, PTT

Euro on vahvistunut selvästi

- Euron vahvistuu suhteessa dollariin vielä ensi vuonna, mutta vahvistuminen on maltillisempaa kuin tänä vuonna.
- Vahvistumisen syyt:
 - odotukset rahapolitiikan eroista kaventuneet
 - talouskasvu voimistunut myös Euroopassa
 - poliittinen epävarmuus hälvennyt Euroopassa ja toisaalta kasvanut Yhdysvalloissa.
- Suomen kauppapainoilla laskettu valuuttakurssi ei ole vahvistunut yhtä paljon.

Ennuste, valuuttakurssi	2017e	2018e
EUR/USD	1,15	1,25

Valuuttakurssi EUR/USD

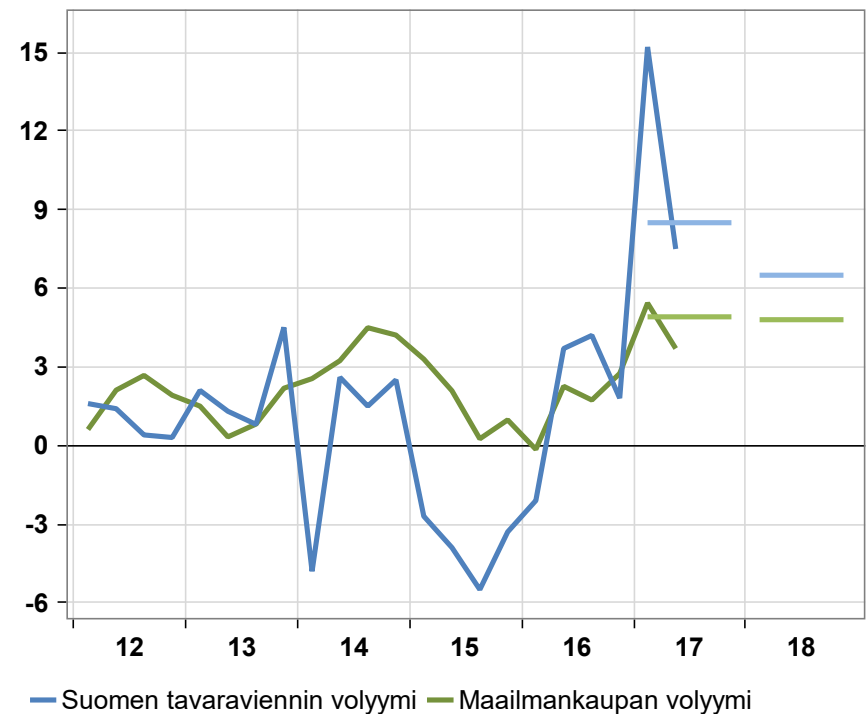

Lähde: ECB (European Central Bank), Macrobond, PTT

Vienti vahvassa kasvussa

- Maailmankaupan piristyminen ja kilpailukyvyn paraneminen ovat vetäneet myös Suomen tavaraviennin kasvuun.
- Tavaraviennin kasvu on laaja-alaista ja sen odotetaan jatkuvan myös ensi vuonna.
- Myös palveluvienti on tasaisessa kasvussa. Nordean pääkonttoripalveluiden siirtyminen Suomeen tulee kasvattamaan palveluvientiä, mutta vaikutukset näkyvät vasta vuonna 2019.
- Euron vahvistuminen hidastaa viennin kasvua.

Maailmankauppa ja Suomen vienti

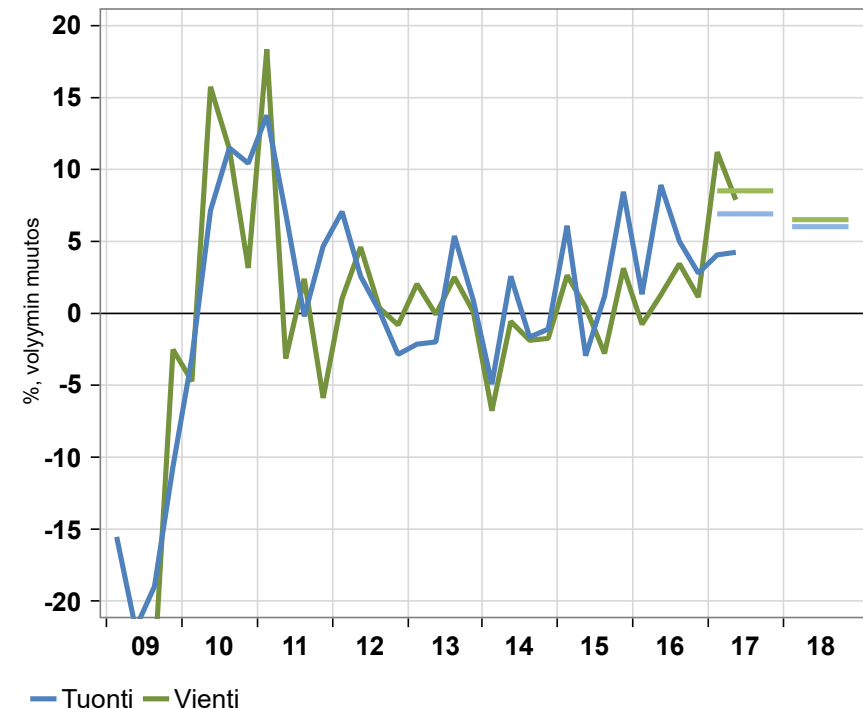
Lähde: CPB, Tilastokeskus, Macrobond, PTT

Investoinnit lisänneet vientikapasiteettia

- Viime vuosina on tehty useita vientikapasiteettia lisääviä investointeja, joiden vaikutukset näkyvät tänä ja ensi vuonna.
- Autoteollisuuden vienti on hyvässä kasvussa ja saavuttaa huippunsa ensi vuonna.
- Äänekosken biotuotetehtaan käynnistäminen elokuusta lähtien lisää sellun vientiä. Suurimmat vaikutukset näkyvät vasta ensi vuonna.
- Vienti ja kotimainen kysyntä kasvattavat tuontia.

Ennuste	2017e	2018e
Tuonti	6,5 %	6,0 %
Vienti	8,5 %	6,5 %

Vienti ja tuonti

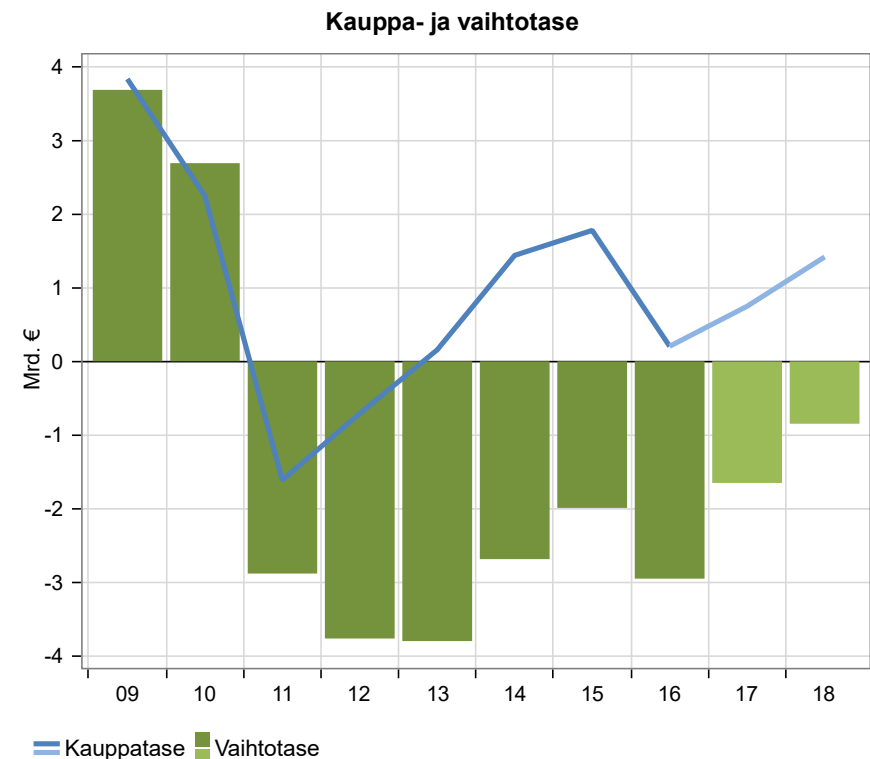

Lähde: Statistics Finland, Macrobond, PTT

Vaihtotase edelleen alijäämäinen

- Vaikka kauppataseen ylijäämä kasvaakin reippaasti, jää vaihtotase vielä miinukselle.
- Palvelutase pysyy edelleen noin 2,5 miljardia alijäämäisenä.
- Öljyn hinnan nousu on saanut tuontihinnat nousemaan, mikä heikentää ulkomaankaupan vaihtosuhdetta tänä vuonna. Ensi vuonna vaihtosuhte pysyy lähes ennallaan.

Ennuste	2017e	2018e
Kauppataase	0,7 mrd €	1,4 mrd €
Vaihtotase	-1,7 mrd €	-0,8 mrd €

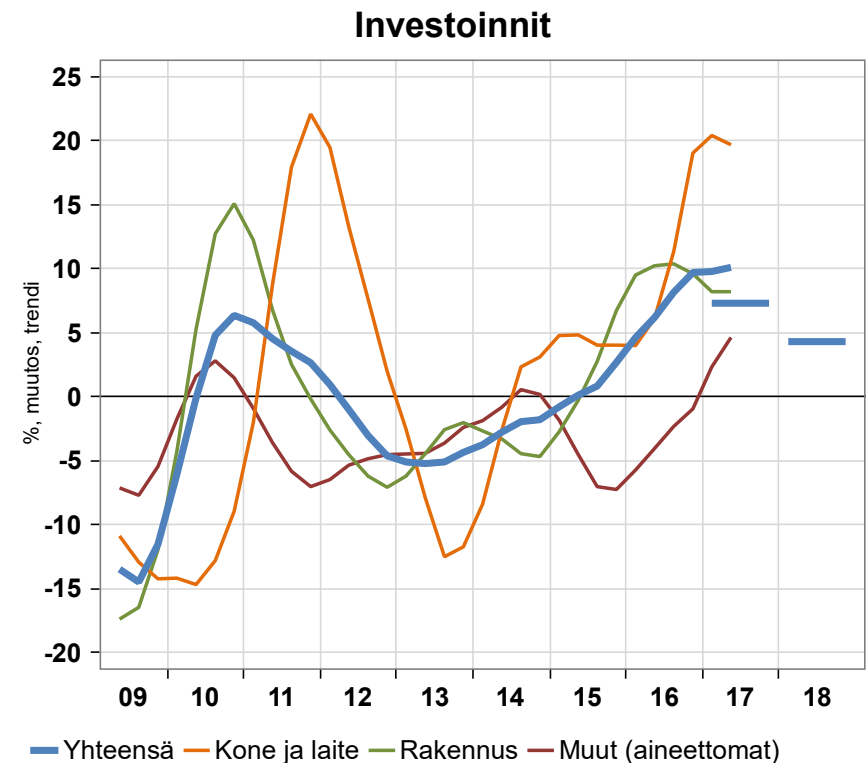

Lähde: Statistics Finland, Macrobond, PTT

Kone- ja laiteinvestoinneista kasvua

- Rakentamisen kasvu jatkuu vahvana tänä vuonna ja myös ensi vuonna.
- Asuntoaloitukset ovat olleet korkealla tasolla vuonna 2017. Myös muiden rakennusten aloitukset ovat kasvaneet. Tänä vuonna aloitettujen rakennusten valmistuminen ajoittuu osin ensi vuodelle.
- Asuntorakentamisen kasvua ensi vuonna ennakoi lisäksi suotuista lupakehitys viime aikoina.
- Kone- ja laiteinvestoinnit kasvavat teollisuudessa vauhdilla. Erityisesti energia-alalla on paljon kasvua.

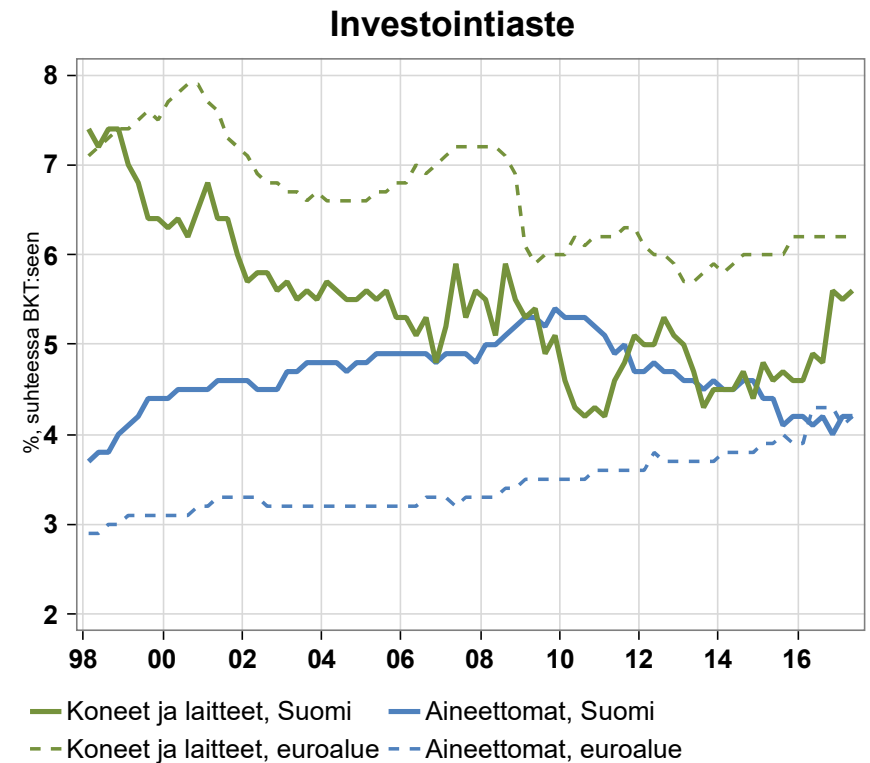
Ennuste	2017e	2018e
Investoinnit	7,3 %	4,3 %

Lähde: Statistics Finland, Macrobond, PTT

Alhaiset osaamisinvestoinnit ovat ongelma

- Viennin vedon myötä kone- ja laiteinvestoinnit ovat kasvussa:
 - tilaa kasvulle on edelleen, sillä taso Suomessa selvästi alle euroalueen keskiarvon.
- Aineettomissa investoineissa pitkä lasku on vasta pysähtynyt:
 - aineettomien investointien taso suhteessa bruttokansantuotteeseen on finanssikriisin jälkeen laskenut Suomessa selvästi
 - muut ovat menossa ohi.

Lähde: Eurostat Database, Macrobond, PTT

Työllisyyden kasvu vauhdittuu

- Alkuvuoden nopea tuotannon kasvu alkaa näkyä loppuvuodesta työllisyydessä.
- Työllisyyden odotetaan kasvavan ennusteperiodilla 55 000 työntekijällä.
- Ansiosidonnaisen työttömyyspäivärahan enimmäiskeston lyhentämisen vaikutukset työllisyyteen alkavat näkyä selvemmin ensi vuonna.
- Hallituksen työllisyystavoitteeseen pääseminen edellyttäisi nopeampaa työllisyyden kehitystä

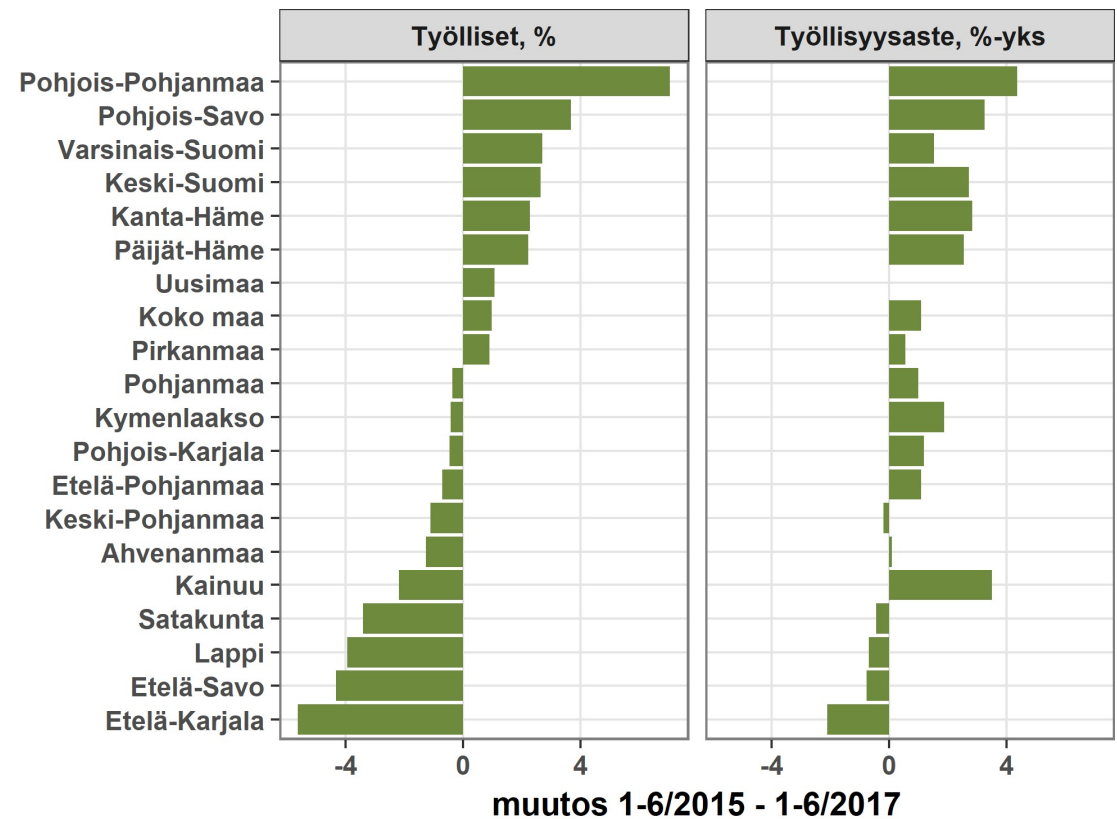
Ennuste	2016	2017e	2018e
Työllisyysaste	68,7 %	69,5 %	70,7 %
Työlliset, milj	2,379	2,398	2,432

Lähde: Statistics Finland, Macrobond, PTT

Työllisyystilanne parantunut maakunnissa

- Investointien ja viennin kasvu näkyy työllisyyden kasvun rakenteessa
 - vain miesten työllisyys lisääntynyt
 - useimmissa maakunnissa työllisyysaste parantunut Uuttamaata enemmän.
- Pohjois-Pohjanmaan kasvua siivittänyt informaatiopalvelut ja väestön kasvu.
- Erityisesti Varsinais- ja Keski-Suomea teollisuus.
- Pohjois-Savossa vertailuajankohta poikkeuksellisen heikko.

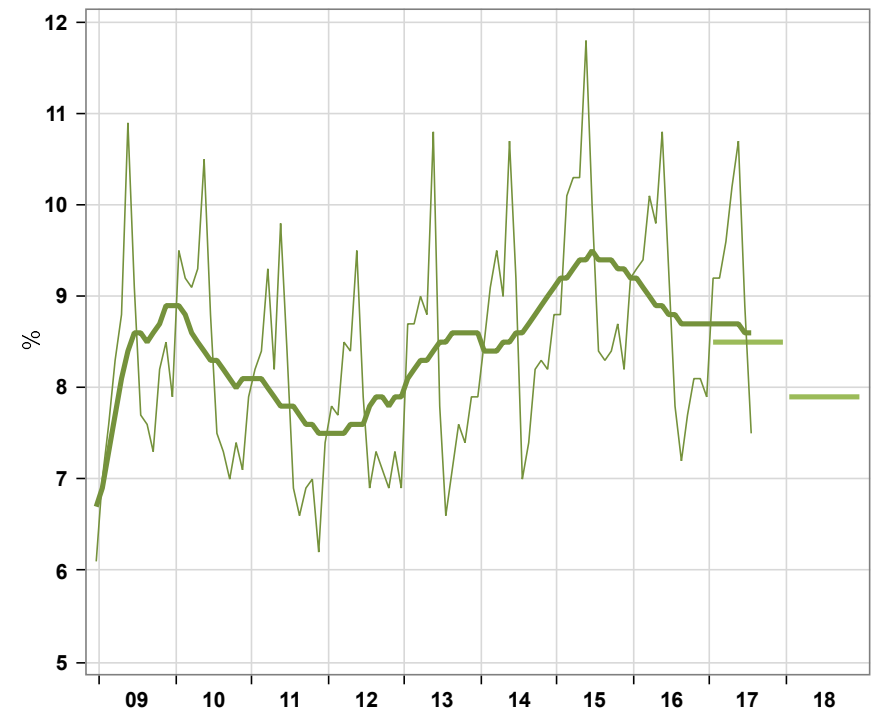
Lähde: Tilastokeskus, PTT

Työttömyysasteen lasku jatkuu

- Työttömyysasteen lasku ollut hidasta nopeasta tuotannon kasvusta huolimatta. Laajatyöttömyys on pienentynyt nopeammin, johtuen piilotyöttömyyden laskusta.
- Työttömyysturvan aktiivimallin odotetaan kasvattavan työllisyyttä, mutta myös työvoiman määrää, joten työttömyysasteen lasku on hitaampaa.
- Talouden nousukaudesta huolimatta työttömyys korkealla tasolla verrattuna muihin Pohjoismaihin. Rakenteellisen työttömyyden alentamiseksi tarvitaan työmarkkinoiden uudistuksia.

Ennuste	2017e	2018e
Työttömyysaste	8,5 %	7,9 %

Työttömyysaste

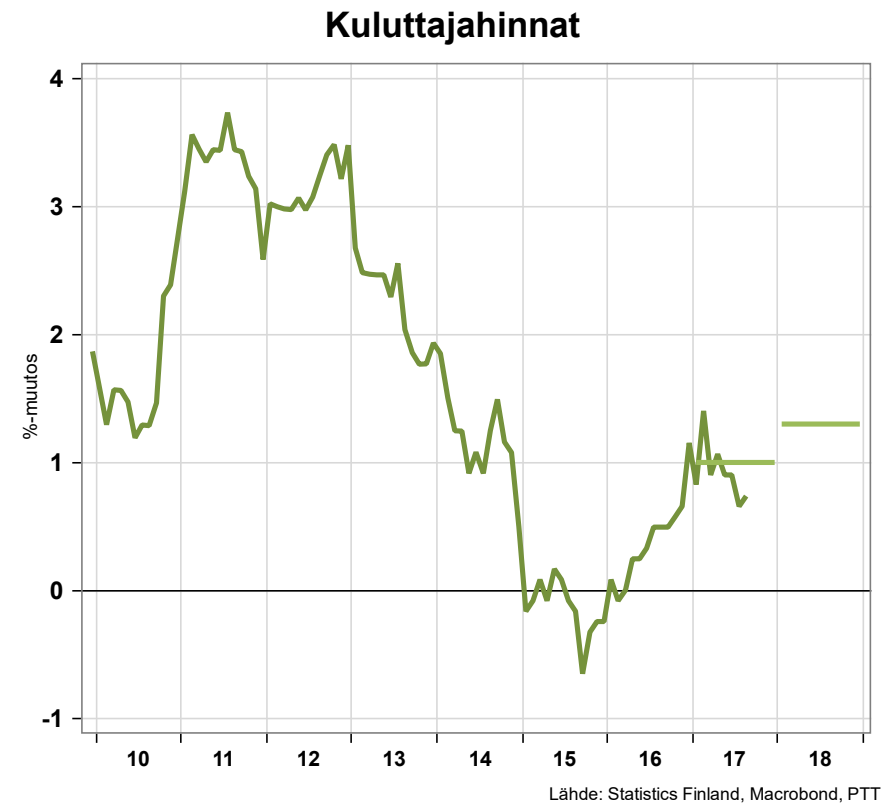

Lähde: Statistics Finland, Macrobond, PTT

Kuluttajahinnat nousussa

- Tupakka- ja ajoneuvoverot sekä öljyn hinta kiihdyttivät inflaatiota vuoden alussa
- Inflaatio hiipui vuoden edetessä, mutta hintojen nousu kiihtyy uudelleen vuoden loppua kohti
 - vahva euro pitää tuontihinnat edelleen alhaalla
 - ruuan hintakehitys sekä asumisen hinnan nousu kirittävät loppuvuoden inflaatiota
- Kuluttajahinnat jatkavat nousuaan myös ensi vuonna
 - hintakehitys jää kuitenkin alle euroalueen kehityksen

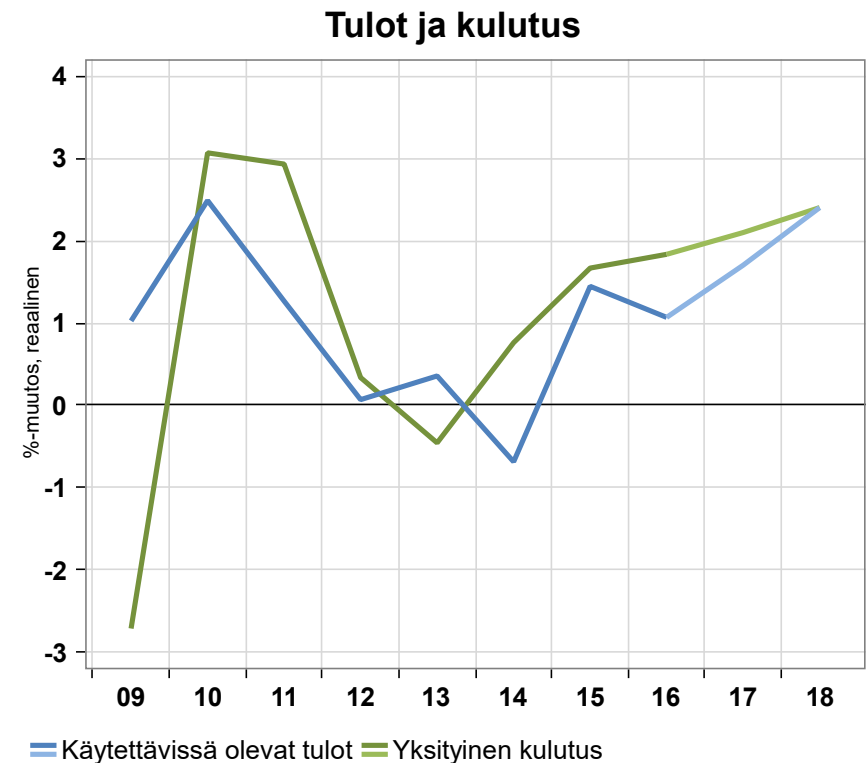
Ennuste	2017e	2018e
Inflaatio	1,0 %	1,3 %

Kulutus kasvaa, tulotkin ensi vuonna

- Kotitalouksien käytettävissä olevat tulot kasvavat
 - hyvä työllisyyskehitys
 - maltillinen palkkojen ja hintojen nousu
- Palkansaajien ansiotaso nousee nimellisesti yli 2 prosenttia vuonna 2018.
- Tulojen kasvu tukee sekä tavaroiden että palveluiden kulutuksen kasvua tänä ja ensi vuonna.
- Vaikka kotitaloudet velkaantuvat, ei kulutuksesta vielä karsita.

Ennuste	2017e	2018e
Käytettävissä olevat tulot	1,7 %	2,4 %
Yksityinen kulutus	2,1 %	2,4 %

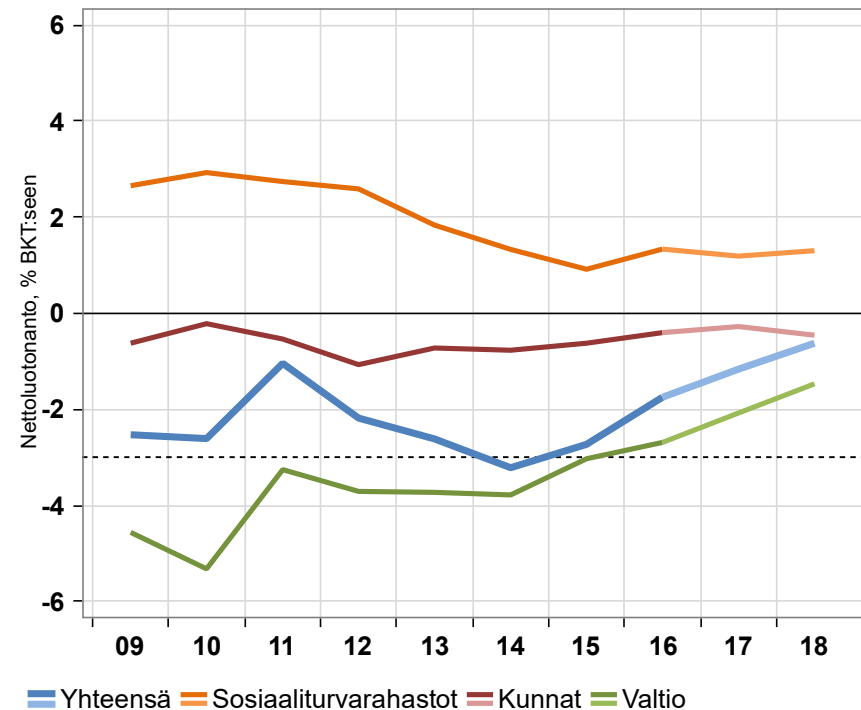
Lähde: Statistics Finland, Macrobond, PTT

Julkinen sektori kohti tasapainoa

- Valtiontalouden alijäämän pienenee verotulojen noustessa menoja nopeammin.
- Kuntasektorin alijäämä pienenee tänä vuonna, kun kulutuksesta on karsittu. Ensi vuonna verotulot kasvavat, mutta myös kulutus on kasvussa.
- Kasvavat eläkemenot näkyvät sosiaaliturvarahastoissa, mutta myös tulopuolella on nousua maksukorotusten ja palkkasumman kasvun kautta.

Ennuste, ali/ylijäämä, % BKT	2017e	2018e
Yhteensä	-1,2 %	-0,6 %
Sosiaaliturvarahastot	1,2 %	1,3 %
Kunnat	-0,3 %	-0,5 %
Valtio	-2,1 %	-1,5 %

Julkisen sektorin tasapaino

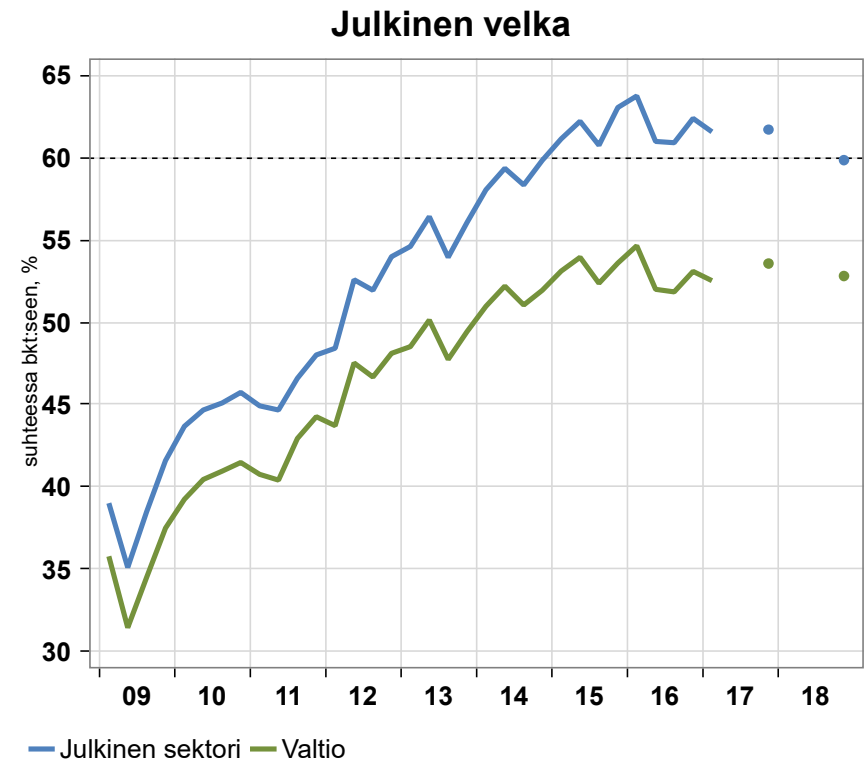

Lähde: Statistics Finland, Macrobond, PTT

Velka-asteen lasku jatkuu

- Sekä julkisen velan että valtion velan määrä suhteessa bkt:seen pienenee vuosina 2017 ja 2018.
- Velan kasvun taantumisen taustalla on julkisen talouden liikkuminen lähemmäs tasapainoa ja kasvava bruttokansantuote.
- Sekä valtion talouden että koko julkisen talouden alijäämä pienenee ennusteperiodilla, mikä tarkoittaa velka-asteen laskun jatkumista.

Ennuste	2017e	2018e
Julkinen velka / BKT	62 %	60 %
Valtion velka / BKT	54 %	53 %

Lähde: Statistics Finland, Macrobond, PTT

Keskeiset ennustemuuttujat 2016-2018

	2016 Mrd. euroa	2016 Volyymin muutos, %	2017e	2018e
Bruttokansantuote	215,6	1,9	3,0	2,6
Tuonti, tavarat ja palvelukset	78,6	4,4	6,5	6,0
Vienti, tavarat ja palvelukset	76,0	1,3	8,5	6,5
Kulutus	170,8	1,6	1,5	2,0
yksityinen	119,1	1,8	2,2	2,4
julkinen	51,7	1,2	0,0	1,0
Investoinnit	46,4	7,2	7,3	4,3
yksityiset	37,9	7,9	9,0	5,0
julkiset	8,6	3,9	0,0	1,0
Varaston muutos ja tilastovirhe, kontribuutio	1,1	0,3	-0,4	-0,1
Inflaatio, kuluttajahintaindeksi, %-muutos		0,4	1,0	1,3
Ansiotaso, %-muutos		0,9	0,3	2,2
Työttömyysaste, %		8,8	8,5	7,9
Työllisyysaste, %		68,7	69,5	70,7
Yli/alijäämä, % BKT:seen				
Valtion		-2,7	-2,1	-1,5
Kuntien		-0,4	-0,3	-0,5
Koko julkisen sektorin		-1,8	-1,2	-0,6
Vaihtotase, % BKT:seen		-1,4	-0,7	-0,4

